

Методичні засади діагностики активізації підприємницької діяльності

Щоб ефективно діяти за теперішніх ринкових умов, керівництву підприємства необхідно постійно переоцінювати та переорієнтувати поточну діяльність. Аби зрозуміти реалії сучасного бізнесу та підприємництва, керівник повинен вміти його аналізувати і подавати ці види діяльності якнайповніше. Він має знати коли і які засоби необхідно застосувати для розв'язання поточних проблем, а які – для використання сприятливих

Система показників-індикаторів, що характеризують ефективність реалізації важелів активізації підприємницької діяльності

Показник-індикатор	Рівень вагомості впливу фактора на ефективність підприємництва	Розрахункове значення показників-індикаторів підприємства		
		Велике П ₁	Середнє П ₂	Мале П ₃
Коефіцієнт новаторства (K _н)	0.487	0.7308	0.2763	0.1774
Коефіцієнт використання НДДКР для розроблення нових продуктів (K _{ндр})	0.513	0.4167	0.3750	0.2000
<i>Груповий показник ФП 1</i>		<i>0.2758</i>	<i>0.1609</i>	<i>0.0941</i>
Коефіцієнт використання виробничих потужностей (K _{вп})	0.323	0.9500	0.8500	0.7500
Коефіцієнт введення устаткування (K _у)	0.340	0.0098	0.0937	0.1136
Коефіцієнт використання прогресивних технологій (K _п)	0.337	0.7179	0.6526	0.6250
<i>Груповий показник ФП 2</i>		<i>0.0627</i>	<i>0.1244</i>	<i>0.1254</i>
Коефіцієнт автономії (K _а)	0.245	1.0716	0.0917	0.1346
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу (K _к)	0.259	0.1694	0.0152	0.0517
Коефіцієнт фінансової стабільності (K _{фс})	0.256	6.3254	6.0338	2.6052
Коефіцієнт ефективності інноваційної діяльності (K _і)	0.240	1.1580	2.0849	0.9125
<i>Груповий показник ФП 3</i>		<i>0.2683</i>	<i>0.0909</i>	<i>0.0896</i>
Коефіцієнт ефективності маркетингових досліджень (K _м)	0.230	1.9167	1.5526	1.3000
Коефіцієнт ефективності збуту з погляду використання каналів товарообігу (K _з)	0.258	1.2031	1.1171	0.5487
Коефіцієнт ефективності завершених проєктів (K _к)	0.276	0.4167	0.3750	0.2000
Коефіцієнт ефективності проєктної діяльності (K _{к'})	0.235	1.1580	2.0849	0.9125
<i>Груповий показник ФП 4</i>		<i>0.2558</i>	<i>0.2688</i>	<i>0.1496</i>
Визначається через оцінювання причин (А), ймовірність їх появи (P(A)) та джерел (Д) генерації. Моделюється на основі експертних оцінок		$P(A) = \sum_{i=1}^q P(A_i), \text{ де } q - \text{кількість причин появи події } A. \text{ які необхідно враховувати.}$ <p>Система (M_a) носіїв причин виникнення ризиків:</p> $M_a = \begin{bmatrix} D_{a1} \\ D_{a2} \\ \dots \\ D_{am} \end{bmatrix} \quad D_{am} = [D_{a1}, D_{a2}, \dots, D_{am}]$		
<i>Груповий показник ФП 5</i>		<i>0.4992</i>	<i>0.6521</i>	<i>0.2531</i>

можливостей зовнішнього середовища. Для визначення поведінки підприємства в бізнесі й підприємстві доцільно застосувати діагностичний системний підхід.

Як об'єкти аналізу, що об'єктивно характеризують ефективність підприємницької діяльності промислових підприємств, доцільно виділяти певні «фактори підприємництва» (ФП), що являють собою найважливіші характеристики підприємницької діяльності, невідповідність яким призводить до її занепаду чи різкого скорочення.

Дослідження розвитку підприємництва як мікроекономічної системи за ринкових умов дали змогу виділити такі фактори: зменшення ризиків (ФП5); наявність споживача підприємницького продукту (ФП4); фінансові ресурси (ФП3); компромісний рівень беззбиткової діяльності або досягнення цільових показників підприємницької діяльності (ФП2); наявність підприємницьких ідей («потреба – ідея») (ФП1).

Вивчення методичних основ діагностики процесів на виробничих підприємствах дало можливість сформулювати систему показників-індикаторів важелів активізації підприємницької діяльності на підприємствах (див. таблицю) [1,2].

Оскільки вагомим фактором, що впливає на результати підприємницької діяльності, є розмір підприємства, як об'єкти дослідження обрано підприємства легкої промисловості, які представляють три групи: малі, середні та великі.

Встановлення рівня чинної системи підприємницької діяльності дає можливість діагностувати певні недоліки в менеджменті підприємства. Як правило, для підприємств легкої промисловості ці недоліки стосуються таких елементів: відсутній або непродуктивний відділ дизайнерських розробок та впроваджень; невикористання маркетингових інструментів і засобів просування продукції на ринку; проблеми з розвитку та ефективного використання кадрового складу; неоптимальне поєднання диференціації стратегічних зон господарювання, пов'язаних із зовнішнім та внутрішнім ринком (специфіка «давальницької сировини» обмежує внутрішній розвиток підприємницької діяльності на підприємствах галузі).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: теорія, методологія, практика. Монографія. – К.: Знання України, 2005. – 250 с.
2. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку/ Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін. –К.: НАН України, Ін-т економіки та прогнозування, 2009. – 928 с.

Одержано 12.08.2009